

واکسیناسیون در برابر مننژوکک C - با واکسن کوئوگه

در واقع، مننژوکک نوعی باکتری است (نایسریا مننژیتیدیس). این باکتری تا حدود 13 نوع سروگروپ دارد. سروگروپ های A، B و C در سراسر جهان از عوامل شیوع این بیماری هستند. هر ساله در آلمان، 300 تا 400 نفر به عفونت های ناشی از مننژوکک مبتلا می شوند که عمده آنان را نوزادان، کودکان و نوجوانان تشکیل می دهند. عامل 70 درصد از این بیماری ها سروگروپ B است. پیش از شروع واکسیناسیون استاندارد برای کودکان و جوانان، 20 تا 30 درصد بیماری ها ناشی از سروگروپ C بودند که اکنون این میزان به 16 درصد رسیده است. از اواخر سال 2013، واکسنی برای جلوگیری از بیماری های ناشی از سروگروپ B عرضه شد. واکسنی که در این جا شرح داده می شود منحصرأً علیه مننژوکک سروگروپ C کاربرد دارد.

مننژوکک از طریق هوا از فردی به فرد دیگر منتقل می شود (واگیری هوا برد). این باکتری ها می توانند موجب بروز بیماری های شدید و تهاجمی شوند، که کل ارگانیزم را مورد هجوم قرار می دهند، که رایج ترین آن ها مننژیت چرکی (مننژیت) و سپسیس کشنده (مسمومیت خونی) هستند. مننژیت به صورت ناگهانی با علائمی همچون تب بالا، استفراغ، بدن درد شدید و گرفتگی گردن بروز پیدا می کند. علائمی همچون گرفتگی و فلج نیز ممکن است رخ دهند. در بیشتر مواقع، علائم این بیماری در کودکان کم سن و سال مانند دیگران نیست. پیشرفت بیماری های سپسیسی مشابه مننژیت است، اما ویژگی متمایز کننده آن ها این است که معمولاً سیر پیشرفتشان ناگهانی است. خون ریزی پوستی نشان دهنده سیر تهاجمی بیماری می باشد. در مواردی که سپسیس رخ می دهد، امکان مرگ بیمار ظرف ساعات کمتری وجود دارد. بیماری که مشکوک به ابتلاء به بیماری های ناشی از مننژوکک است باید فوراً به بخش مراقبت های ویژه فرستاده شود و در صورت لزوم، پیش از بستری شدن تحت درمان با آنتی بیوتیک قرار گیرد. حتی این امکان وجود دارد که مراقبت زود هنگام هم نتواند از فوت یا آسیب های دائمی جدی (آسیب به سیستم عصبی مرکزی و قطع عضو ناشی از آسیب به بافت ها) جلوگیری کند. همچنان نزدیک به 10 درصد افرادی که به بیماری های ناشی از مننژوکک مبتلا می شوند، از بین می روند که از این میان بیماری های ناشی از سروگروپ C بالاترین سهم را در تلفات دارند. از این رو، واکسیناسیون یک اقدام پیشگیرنده تعیین کننده و حیاتی است.

واکسن

این واکسن حاوی بخش هایی از غشاء باکتری پاتوژن (الیگو-پلی ساکارید) می باشد و منحصرأً بدن را در برابر مننژوکک های سروگروپ C ایمن می کند. این واکسن را می توان به افراد بالای 2 ماه تزریق کرد. نوزادان آسیب پذیر زیر یک سال، بسته به واکسن استفاده شده و سنشان به ماه، باید 1 یا 2 بار واکسینه شوند؛ کودکانی که حداقل یک سال تمام دارند و همچنین جوانان و بزرگسالان، یک بار به واکسیناسیون نیاز دارند. در صورتی که ایمن سازی (واکسیناسیون) اولیه در نخستین سال زندگی انجام شده باشد، تقویت واکسن در 2 سالگی پیشنهاد می شود.

واکسن در عضله تزریق می گردد (تزریق عضلانی). پزشک شما می تواند در زمینه آغاز و دوام ایمنی به شما اطلاع رسانی کند. با استناد به مطالعات کنونی، تقویت واکسن پیشنهاد نمی شود (استثناء در بالا ذکر شده است). امکان تزریق واکسن مننژوکک C همزمان با یک واکسن دیگر وجود دارد، اما باید محل تزریقات متفاوت باشد (مثلاً ران راست و چپ، یا بازوی راست و چپ). تزریق همزمان واکسن بر روی سازگاری و اثربخشی واکسن هیچ گونه تأثیر منفی ندارد. استثنائات را پزشکتان به اطلاع شما خواهد رساند.

چه کسانی باید واکسینه شوند؟

با توجه به برنامه ی واکسیناسیون، یک دوز از واکسن مننژوکک C برای تمام کودکانی که سال دوم زندگی خود را سپری می کنند، توصیه می شود. کمیته واکسیناسیون دائمی (STIKO) خاطر نشان می کند که واکسیناسیون های که در زمان های پیشنهادی انجام نشده اند، باید نهایتاً تا 18 سالگی انجام شوند.

اصولاً در صورت تمایل یا تجویز پزشک، تمام کودکان حداقل 2 ماهه، جوانان و بزرگسالان می توانند واکسینه شوند. STIKO این واکسن را مخصوصاً برای افرادی که ریسک عفونت یا بروز مشکلات در آن ها بالاتر است، تجویز می کند. کسانی که سیستم ایمنی آن ها دچار مشکل است، طحال ندارند یا طحال آن ها به خوبی کار نمی کند، جزء دسته هایی محسوب می شوند که از لحاظ بهداشتی شدیداً آسیب پذیر هستند. برای این دسته از افراد که دچار بیماری های زمینه ای نیز هستند باید واکسن چهارگانه تجویز شود. این واکسن بدن را در برابر دیگر باکتری های مننژوکک، یعنی مننژوکک های سرو گروپ های A، B، W و Y و در صورت لزوم، مننژوکک B نیز ایمن می کند. کارکنان آزمایشگاه که در معرض خطر هستند نیز باید در برابر این گروه از باکتری مننژوکک واکسینه شوند.

افرادی که با این دسته از بیماران تماس نزدیک داشته اند و تا کنون واکسینه نشده اند، باید علاوه بر پیشگیری دارویی (آنتی بیوتیک)، در اسرع وقت واکسینه شوند. اگر در آلمان به صورت منطقه ای یا در نهادهای اجتماعی عفونت های ناشی از مننژوکیک رخ دهد، مسئولان بهداشت، در صورت لزوم برای واکسیناسیون فراخوان می دهند تا از این طریق از شیوع بیماری پیشگیری کنند.

دانش آموزان یا دانشجویانی که در کشورهای اقامت دارند که در آن ها واکسیناسیون علیه نوع C به صورت عمومی یا برای گروه سنی آنان تجویز می شود، باید واکسینه گردند. اگر به کشورهای سفر می کنید که در آن ها، هنگام شیوع منطقه ای بیماری، مسئولان بهداشت برای مدتی محدود، واکسیناسیون را تجویز می کنند، باز هم این قاعده صدق می کند. در صورتی که به کشوری سفر می کنید که مننژوکیک در آن شیوع پیدا کرده است و تماس نزدیکی هم با افراد بومی دارید، واکسیناسیون با واکسن چهارگانه (A, C, W, Y) تجویز می شود یا حتی ممکن است انجام این کار ضروری باشد. این قاعده، برای نمونه برای سفرهای زیارتی به عربستان سعودی (حج عمره و تمتع) یا سفر به کشورهای آفریقایی واقع در کمربند مننژیت صدق می کند.

چه کسانی نباید واکسینه شوند؟

به کسانی که دچار بیماری حادی هستند که با تب همراه است و نیاز به درمان دارد، نباید این واکسن زده شود. علاوه بر این، کسانی هم که به محتویات واکسن حساسیت شدید دارند، نباید واکسینه شوند.

مزایا و خطرات واکسیناسیون مننژوکیک C در زنان باردار باید به دقت در نظر گرفته شوند. در عین حال، هیچ گونه گزارشی مبنی بر اثر منفی واکسن در زمان بارداری وجود ندارد. اگر سؤال دیگری داشتید، به واکسیناتور مراجعه نمایید.

اقدامات پس از واکسیناسیون

فرد واکسینه شده نیاز به مراقبت خاصی ندارد، اما باید طی 3 روز پس از واکسیناسیون از فشار بدنی پرهیز کند. اگر احتمال بروز مشکلات گردش خون در فرد وجود داشته باشد یا در صورتی که فرد فوراً واکنش آلرژیک نشان دهد، باید پزشک در جریان قرار گیرد.

واکنش های موضعی و عمومی احتمالی پس از واکسیناسیون

پس از واکسیناسیون، در کنار ایمنی مورد نظر که در بدن به وجود آمده است و در پی آن حفاظت بدن در برابر بیماری، ممکن است خیلی وقت ها (بیشتر یا مساوی با 10 درصد) محل تزریق سرخ شود، بسیار به فشار حساس شود و دچار تورم دردناک شود. این علائم بیان کننده ی نزاع بین بدن و واکسن هستند و معمولاً 2 تا 3 روز، و در موارد نادر مدت زمان بیشتری، به طول می انجامند. به ندرت پیش می آید که این واکنش های موضعی به حدی شدت یابند که منجر به محدودیت حرکتی شوند. همچنین طی 1 تا 3 روز - در موارد نادر مدت زمانی طولانی تر - 1 تا 10 درصد افراد واکسینه شده نشانگان عمومی مانند افزایش دمای بدن تا 38 درجه (در موارد نادر تا 39/5 درجه)، خواب آلودگی، خواب نآرام یا ناراحتی های معده و روده (حالت تهوع، استفراغ و اسهال) تجربه می کنند و کودکان نیز ممکن است تحریک پذیر شوند. همچنین امکان بروز بدن درد، درد عضلات و مفاصل یا خواب رفتگی بدن وجود دارد. اصولاً واکنش هایی که شرح آن ها رفت موقتی هستند و سریع و بدون هیچ گونه پیامد بعدی برطرف می شوند.

آیا امکان بروز عوارض واکسیناسیون وجود دارد؟

عوارض واکسیناسیون، پیامدهای بسیار نادری هستند که از واکنش های ایمنی پس از واکسیناسیون فراتر رفته و به طرز قابل توجهی سلامت فرد واکسینه شده را تحت تأثیر قرار می دهند. در موارد بسیار نادر ممکن است پس از واکسیناسیون با واکسن کونژوگه مننژوکیک C، واکنش های آلرژیک پوستی (مانند جوش، خارش و کهیر) یا تنفسی رخ دهند یا در موارد استثنائی فرد دچار شوک نیز بشود. در موارد خاص، در کنار افزایش دمای بدن نوزاد یا کودک کم سن و سال، تشنج ناشی از تب نیز رخ داده است، که اصولاً این گونه موارد بدون هیچ گونه پیامدی رفع می شوند. همچنین موارد معدودی دیده شده است که همزمان با واکسیناسیون، شرایط شوکه کننده و کوتاه مدتی رخ داده اند که در آن ها عضلات واکنشی نشان نمی داده اند یا سست شده بودند، اما به سرعت و بدون هیچ گونه پیامدی به حالت طبیعی خود بازگشته اند.

توصیه های واکسیناتور در صورت عوارض جانبی احتمالی

افزون بر این جزوه، پزشک شما جلسه ای را نیز برای اطلاع رسانی به شما ترتیب می دهد. در صورتی که پس از واکسیناسیون، علائمی ظهور کنند که فراتر از واکنش های موضعی و عمومی بودند که در بالا مختصراً شرح آن ها رفت، بدون شک، واکسیناتور برای مشاوره در خدمت شما خواهد بود.

برای ارتباط با واکسیناتور:

سلب مسئولیت

ترجمه نسخه اصلی جزوه اطلاع رسانی (مورخ: 2016/04) با مجوز دوستانه انجمن ثبت شده صلیب سبز آلمان، به سفارش مؤسسه روبرت کخ صورت گرفت. متن آلمانی تعیین کننده است و در صورت خطا در ترجمه، مسئولیتی متوجه ما نخواهد بود. همچنین، در صورت تجدید نظر در نسخه آلمانی که بعد از این زمان رخ می دهند، مسئول به روز بودن ترجمه نخواهیم بود.

نام
Name

واکسیناسیون در برابر مننژوکک C - با واکسن کونژوگه
Schutzimpfung gegen Meningokokken C – Mit Konjugatimpfstoff

جزوه ای پیرامون نحوه واکسیناسیون علیه مننژوکک C پیوست شده است. این جزوه حاوی اطلاعات مهمی پیرامون این موارد می باشد: بیماری که این واکسن از آن پیشگیری می کند، خود واکسن، انجام واکسیناسیون، اقدامات پس از واکسیناسیون و واکنش های احتمالی مربوط به واکسیناسیون.

Anliegend erhalten Sie ein Merkblatt über die Durchführung der Schutzimpfung gegen Meningokokken C. Darin sind die wesentlichen Angaben über die durch die Impfung vermeidbaren Krankheiten, den Impfstoff, die Impfung, das Verhalten nach der Impfung sowie über Impfreaktionen und mögliche Impfkomplicationen enthalten.

پیش از انجام واکسیناسیون، باید اطلاعات زیر ارائه شوند:
Vor der Durchführung der Impfung wird zusätzlich um folgende Angaben gebeten:

1. آیا فردی که قرار است واکسینه شود در حال حاضر سالم است؟
Ist der Impfling gegenwärtig gesund?

بله (Ja) خیر (Nein)

2. آیا در فردی که قرار است واکسینه شود آلرژی مشاهده شده است؟
Ist bei dem Impfling eine Allergie bekannt?

بله (Ja) خیر (Nein)

اگر پاسخ مثبت است، چه علائمی؟
wenn ja, welche?

3. آیا فرد واکسینه شده پس از یکی از واکسیناسیون های قبلی، آلرژی، تب بالا یا دیگر واکنش های غیر عادی تجربه کرده است؟

Traten bei dem Impfling nach einer früheren Impfung allergische Erscheinungen, hohes Fieber oder andere ungewöhnliche Reaktionen auf?

بله (Ja) خیر (Nein)

اگر می خواهید پیرامون واکسیناسیون علیه مننژوکک C - با واکسن کونژوگه، اطلاعات بیشتری کسب کنید، به واکسیناتور مراجعه کنید!

Falls Sie noch mehr über die Schutzimpfung gegen Meningokokken C – mit Konjugatimpfstoff – wissen wollen, fragen Sie den Impfarzt!

لطفاً هنگام حضور برای نوبت واکسیناسیون، گواهی واکسیناسیون خود را نیز به همراه داشته باشید.
Zum Impftermin bringen Sie bitte das Impfbuch mit!

فرم رضایت

Einverständniserklärung

برای انجام واکسیناسیون در برابر مننژوکک C - با واکسن کونژوگه
zur Durchführung der Schutzimpfung gegen Meningokokken C – mit Konjugatimpfstoff

نام فردی که قرار است واکسینه شود

Name des Impflings

تاریخ تولد

geb. am

من از محتوای این جزوه آگاه هستم و پزشک من طی جلسه ای جزئیات واکسیناسیون را برای من شرح داده است.
Ich habe den Inhalt des Merkblatts zur Kenntnis genommen und bin von meinem Arzt/meiner Ärztin im Gespräch ausführlich über die Impfung aufgeklärt worden.

من سوال دیگری ندارم.

Ich habe keine weiteren Fragen.

من به انجام واکسیناسیون توصیه شده علیه مننژوکک C رضایت می دهم.

Ich willige in die vorgeschlagene Impfung gegen Meningokokken C ein.

من از واکسیناسیون امتناع می کنم. عواقب احتمالی امتناع از این واکسیناسیون به بنده اطلاع رسانی شده است.

Ich lehne die Impfung ab. Über mögliche Nachteile der Ablehnung dieser Impfung wurde ich informiert.

ملاحظات

Vermerke

مکان، تاریخ

Ort, Datum

امضاء پزشک

Unterschrift des Arztes/der Ärztin

امضاء فردی که قرار است واکسینه شود یا

قیم وی

Unterschrift des Impflings bzw. des Sorgeberechtigten